

Rok akademicki:

2018/19

Jednostka prowadząca:

Wydział Filozoficzny

Kierunek:

Filozofia

Specjalność:

filozoficzne podstawy nauk kognitywnych

Poziom:

studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Wykład monograficzny

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

Estetyka

Język:

PL

Typ przedmiotu:

Przedmiot obieralny:

tak

Rok studiów, semestr:

rok II, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: ks. dr Marek Sołtysiak;

Koordinator sylabusu:

ks. dr Marek Sołtysiak

Sylabus dostępny w ramach:

- [Estetyka](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/zo/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/3ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;

- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [coaching i doradztwo filozoficzne](#) (F_cidf), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [etyka stosowana](#) (F_es), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [etyka stosowana](#) (F_es), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia a chrześcijaństwo](#) (F_fch), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia a chrześcijaństwo](#) (F_fch), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia systematyczna](#) (F_fs), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia systematyczna](#) (F_fs), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia w nauce](#) (F_fwn), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozoficzne podstawy nauk kognitywnych](#) (F_fpnk), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. dr Marek Sołtysiak;

Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości z historii sztuki

Cele:

Po ukończeniu kursu student powinien orientować się w podstawowych zagadnieniach estetyki oraz uczestniczyć świadomie w życiu kulturalnym. Powinien również interesować się nowymi koncepcjami estetycznymi.

Treści kształcenia:

Wykład jest prezentacją podstawowych zagadnień estetyki europejskiej w porządku chronologicznym od czasów starożytnej Grecji po postmodernizm.

Tw_1. Estetyka starożytna (Platon, Arystoteles, Plotyn)

Tw_2. Estetyka średniowieczna (św. Augustyn, Pseudo-Dionizy Areopagita, św. Tomasz)

Tw_3. Estetyka renesansowa

Tw_4. Estetyka wieku XVIII (Baumgarten, Kant)

Tw_5. Klasyczna estetyka niemiecka (Fr. Schiller, G. W. Fr. Hegel, A. Schopenhauer, Fr. Nietzsche).

Tw_6. Estetyka XX wieku (R. Ingarden, R. Shusterman, M. Heidegger, H.-G. Gadamer)

Efekty kształcenia:**Metody i narzędzia dydaktyczne:**

M_1. Wykład wzbogacony o prezentacje multimedialne

M_2. Wykład połączony z możliwością aktywnego włączenia się studenta w dyskusję prezentowanego materiału.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

W_1. Egzamin ustny.

Lista pytań egzaminacyjnych zostanie ogłoszona na dwa tygodni przed końcem semestru. Termin egzaminu ustalony zostanie najpóźniej na dwa tyg. przed końcem semestru. Ocenie podlega wiedza studenta w wymaganym zakresie.

Lektury podstawowe:

1. Gadamer H.-G., Aktualność piękna. Sztuka jako gra, symbol i piękno, tłum. K. Krzemieniowa, Warszawa 1993.
2. Gołaszewska M., Estetyka współczesności, Kraków 2001.
3. Gołaszewska M., Zarys estetyki. Problematyka – metody – teorie, Warszawa 1984.
4. Morawski S., Główne nurty estetyki XX wieku, Wrocław 1992.
5. Pöltner G., Estetyka filozoficzna, tłum. J. Zychowicz, Kraków 2011.
6. Shusterman R., Estetyka pragmatyczna. Żywe piękno i refleksja nad sztuką, tłum. A. Chmielewski, E. Ignaczak, L. Koczanowicz, Ł. Nysler, A. Orzechowski, Wrocław 1998.
7. Stróżewski W., Taranczewski P., Wykłady lubelskie o estetyce, Kraków 2016.
8. Tatarkiewicz Wł., Dzieje sześciu pojęć, Warszawa 1982.
9. Tatarkiewicz Wł., Historia estetyki, tom 1-3, Warszawa 2009.
10. Wilkoszewska K. (red.), Estetyki filozoficzne XX wieku, Kraków 2000.

Lektury uzupełniające:

1. Arnheim R., Myślenie wzrokowe, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2011.
2. Berleant A., Wrażliwość i zmysły, Kraków 2011.
3. Białostocki J., Pięć wieków myśli o sztuce, Warszawa 1976.
4. Dziamski G., Awangarda po awangardzie. Od neoawangardy do postmodernizmu, Poznań 1995.
5. Dziamski G., Od awangardy do postmodernizmu, Warszawa 1996.
6. Dziamski G., Postmodernizm wobec kryzysu estetyki współczesnej, Poznań 1996.

7. Ingarden R., Wybór pism estetycznych, Kraków 2004.
8. Jay M., Pieśni doświadczenia. Nowoczesne amerykańskie i europejskie wariacje na uniwersalny temat, tłum. A. Rejniak-Majewska, Kraków 2005.
9. Lorenc I., Minima aesthetica. Szkice o estetyce późnej nowoczesności, Warszawa 2010.
10. Rosińska Z., Psychoanalityczne myślenie o sztuce, Warszawa 1985.
11. Stępień A. B., Propedeutyka estetyki, Lublin 1986.
12. Stróżewski Wł., Wokół piękna. Szkice z estetyki, Kraków 2002.
13. Tatarkiewicz Wł., Droga przez estetykę, Warszawa 1972.
14. Zeidler-Janiszewska A., Między melancholią a żałobą. Estetyka wobec przemian w kulturze współczesnej, Warszawa 1996.
15. Ziółkowska-Juś Anna, Doświadczenie estetyczne i sztuka współczesna w hermeneutycznych horyzontach rozumienia, Poznań 2017.

Literatura źródłowa

1. Arystoteles, Poetyka, rozdz. 1-9, 13-15, 24-25, Warszawa 1988.
2. Benjamin W., Dzieło sztuki w dobie reprodukcji technicznej, [w:] tenże, Anioł historii. Eseje. Szkice, fragmenty, Poznań 1996, s. 201-241.
3. Hegel G. W. F., Wykłady o estetyce, Warszawa 1964, t. 1, s. 3-193.
4. Heidegger M., Cóż po poecie?, [w:] Budować, mieszkać, myśleć. Eseje wybrane, Warszawa, 1977, s. 168 – 223.
5. Heidegger M., Źródło dzieła sztuki, [w:] tenże, Drogi lasu, Warszawa 1997, s. 7-65.
6. Hume D., Sprawdzian smaku, [w:] tenże, Eseje z dziedziny moralności i literatury, Warszawa 1955, s. 190-215.
7. Ingarden R., Studia z estetyki, Warszawa 1957, t.1, s. 393-439.
8. Ingarden R., Przeżycie, dzieło, wartość, Kraków 1966, s. 11-17, 67-94, 115-160.
9. Kant I., Analityka piękna. Analityka wzniosłości, [w:] tenże, Krytyka władzy sądenia, Warszawa 1986.
10. Lyotard J.-F., Wzniosłość i awangarda, [w:] Teksty Drugie, 2/3, 1996.
11. Lyotard J.-F., Po wzniosłości: stanowisko estetyki, [w:] Teksty Drugie, 4, 1998.
12. Merleau-Ponty M., Wątpienie Cezanne'a (lub Oko i umysł), [w:] tenże, Oko i umysł, szkice o malarstwie, Gdańsk 2005, str. 27 -67.
13. Nietzsche F., Narodziny tragedii z ducha muzyki, (wyd. różne), r. 1 – 16.
14. Platon, Uczta, §,21-29, Kęty 1999.
15. Platon, Państwo, ks. III i ks. X, Warszawa 1991.
16. Plotyn, Enneady, (różne wyd.) I.6, IV.3, 10-11, V.8, VI.7, 21-22, Warszawa 2000.
17. Schiller F., Listy o wychowaniu estetycznym człowieka, Listy 1-6, 9-15, 20-21, 24-27, Kęty 2007.
18. Schopenhauer A., Świat jako wola i przedstawienie, Warszawa 1994, t. I. str. 293-315, t. II, str. 581-587.
19. Welsch W., Estetyka poza Estetyką, Kraków 2005; str. 113 - 147.

Uwagi: